

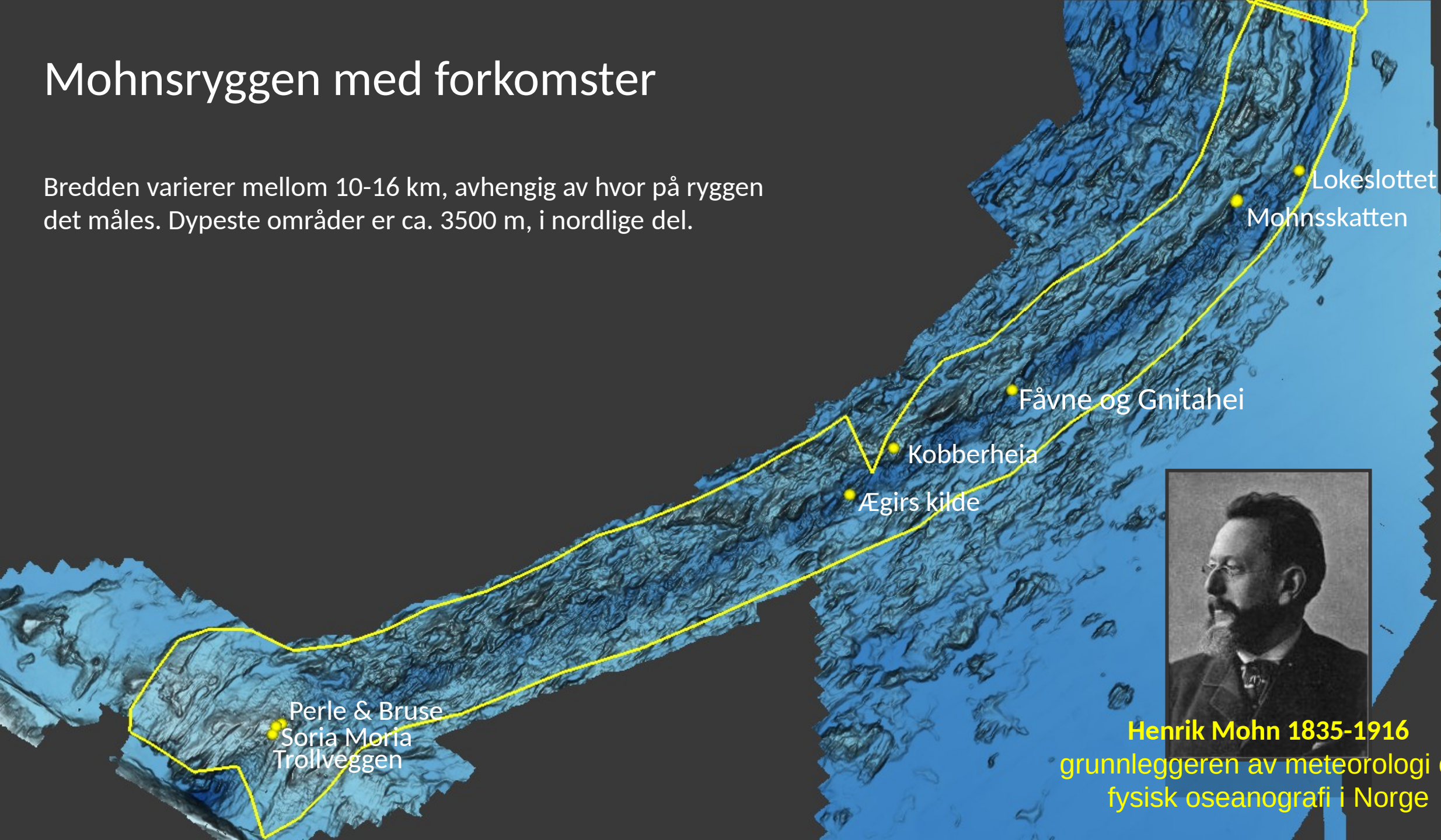
Mohnsryggen

Fåvne
Gnitahei
Mohnsskatten

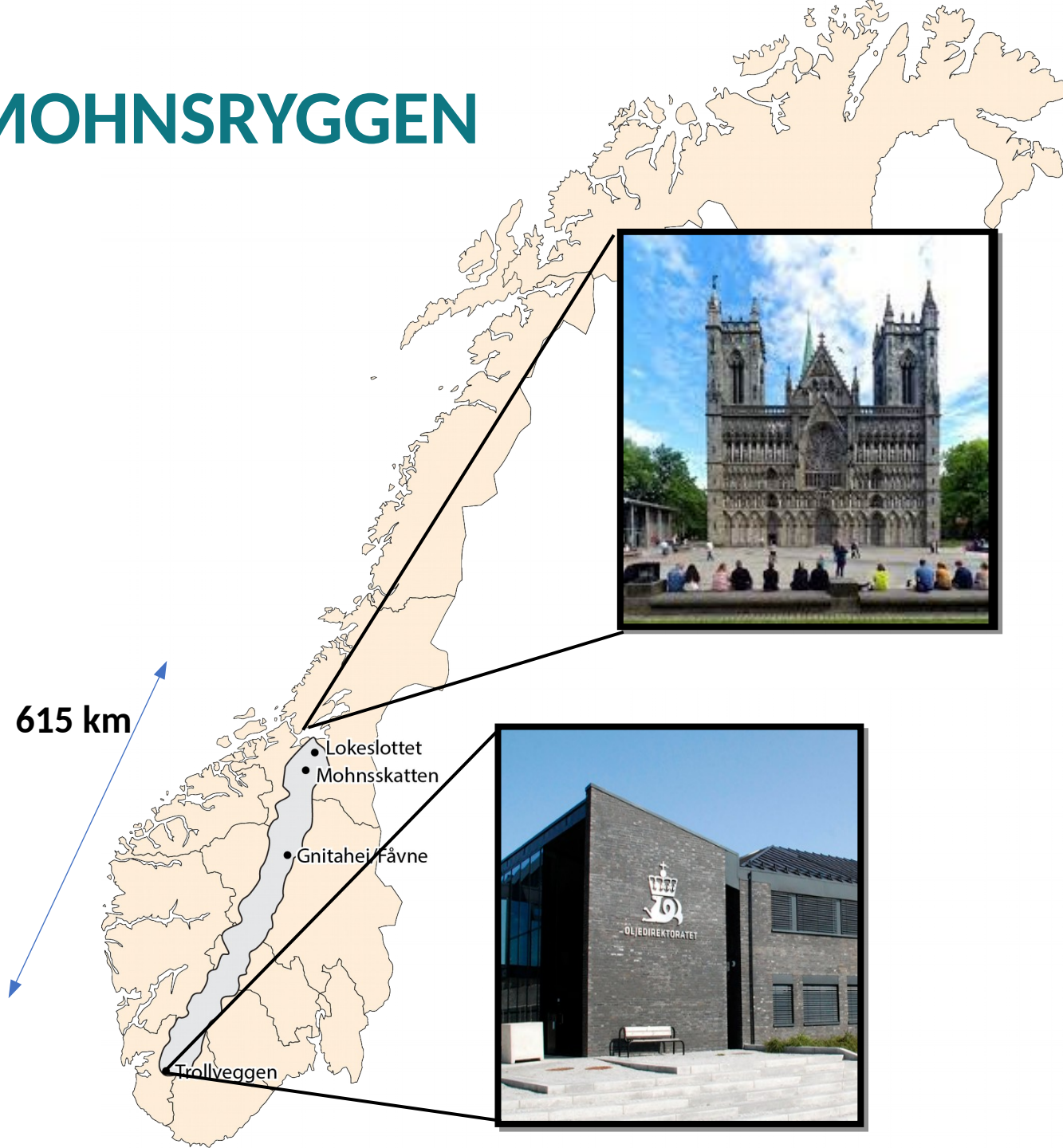
Mohnsryggen med forkomster

Bredden varierer mellom 10-16 km, avhengig av hvor på ryggen det måles. Dypeste områder er ca. 3500 m, i nordlige del.

Henrik Mohn 1835-1916
grunnleggeren av meteorologi og
fysisk oseanografi i Norge

MOHNSRYGGEN

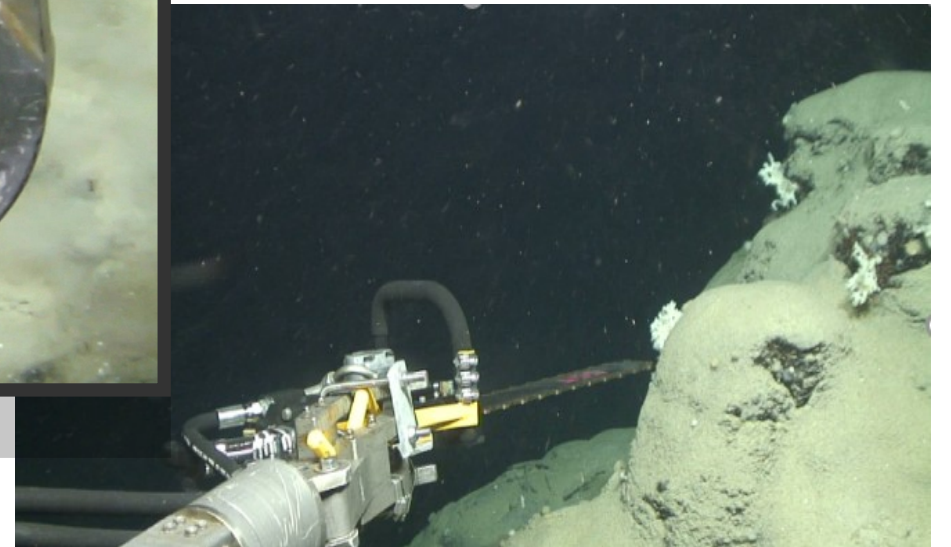
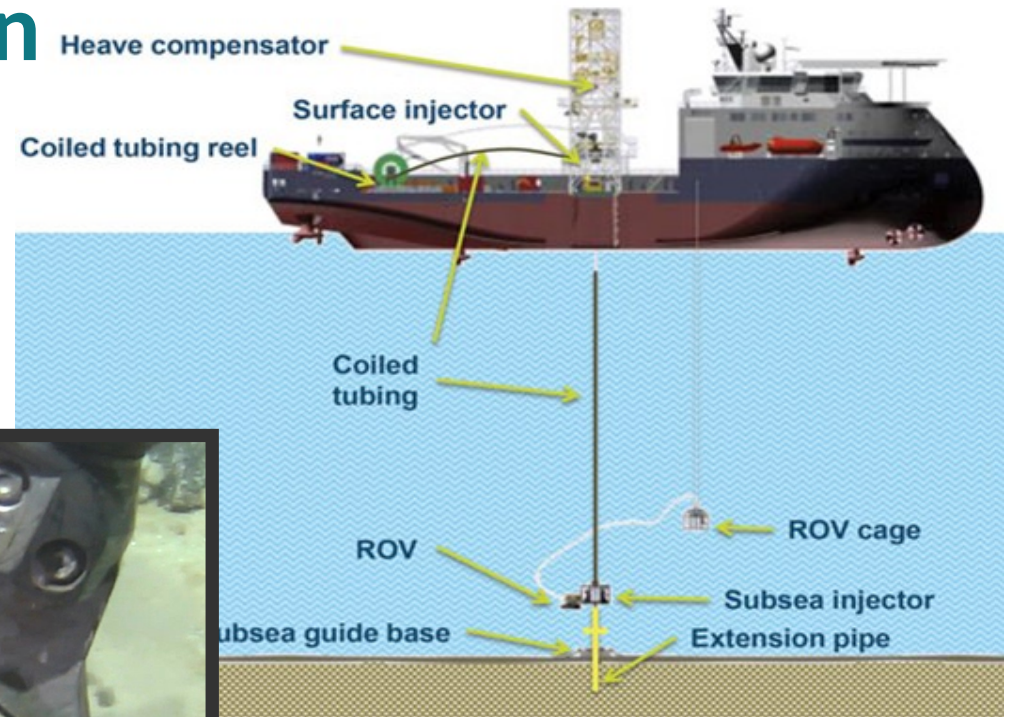
Jan Mayen - Lokeslottet = 615 km

Fåvne - Lokeslottet = 165 km

Mohnsskatten - Lokeslottet = 35 km

Jan Mayen - Fåvne = 450 km
(Stavanger - Oppdal)

Utstyr for innsamling av informasjon

Ulike metoder og muligheter for datainnsamling

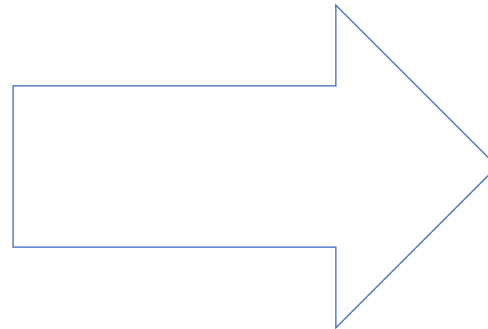
Batymetri og topografi
Sidesøkende sonar
Video og bilder fra ROV

Skraping på bunnen
Geologiske prøver med ROV
Korte borekjerner
Kjemiske analyser

Spontanpotensial
Magnetiske målinger
Bunnpenetrerende ekkolodd

Vannkjemi (pH, redoks, turbiditet,
metan)
Temperatur

Elektromagnetiske målinger?
Overflateseismikk?

Geologisk og geofysisk tolkning

Anomalier
Partikkelskyer i vannsøylen
Forkastningssystemer

Bruk av undervannsrobot (ROV)

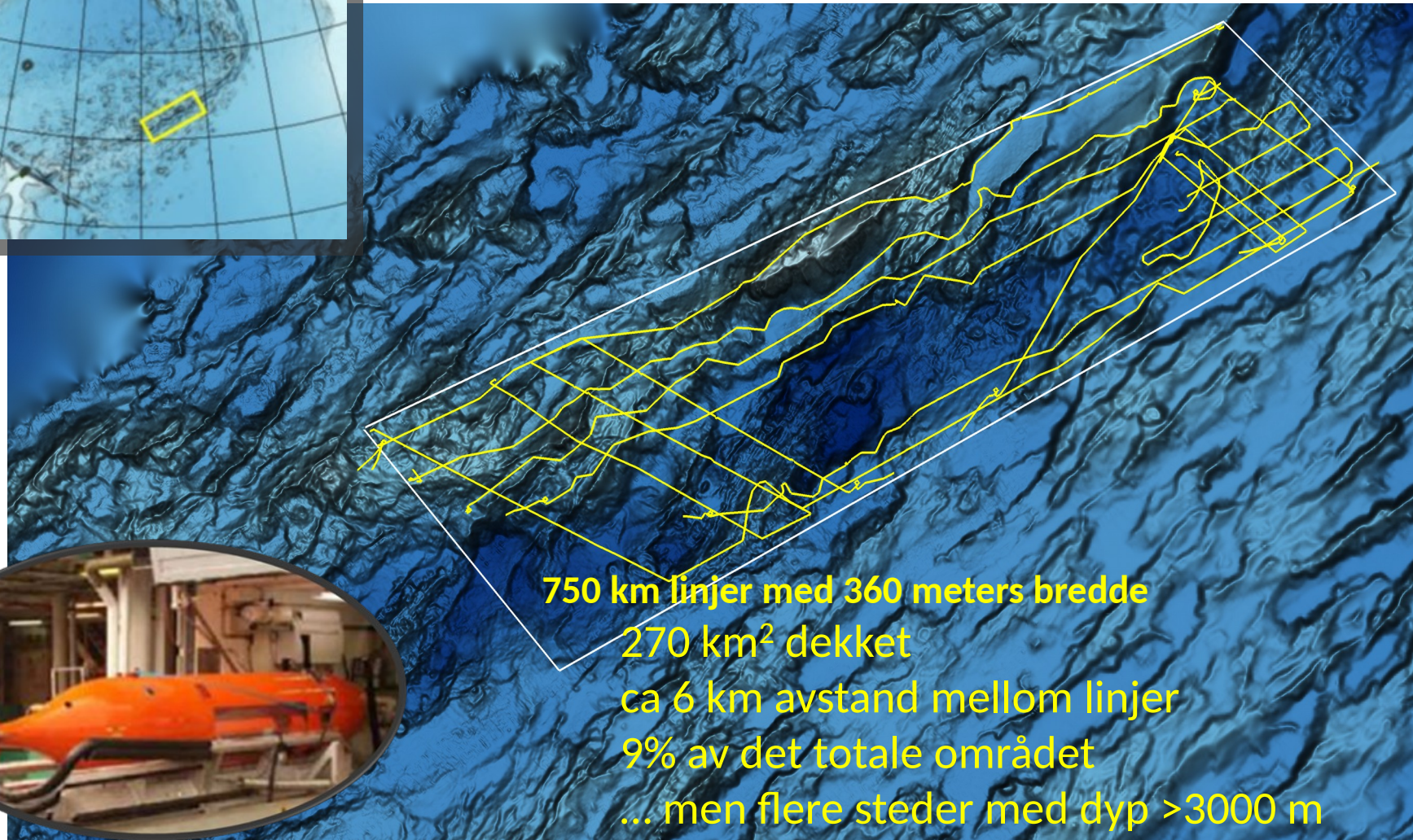
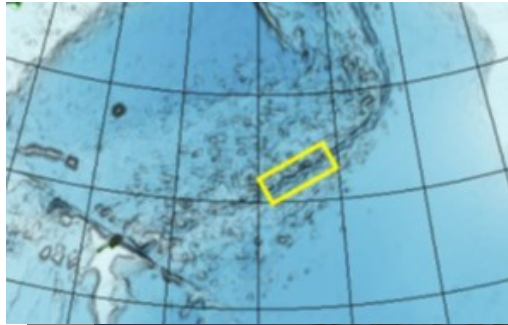
AUV (Autonomous Underwater Vehicle)

- Kongsberg «Hugin», 3000 meters vanndyp
- Arbeidstid ca 20 timer før batteriskifte
- Delvis “true-time” dataoverføring
- ca 4 knop
- 40-50 meter over bunntopografi
- Sensorer
  - Multibeam with sonic aperture (5 cm)
  - Grunnpenetrerende ekkolodd
  - Spontanpotensial (SP)
  - Magnetometer
  - Vannparametere:
temperatur, pH, metan, turbiditet, oks/red.

2018 tokt (Swire Seabed)

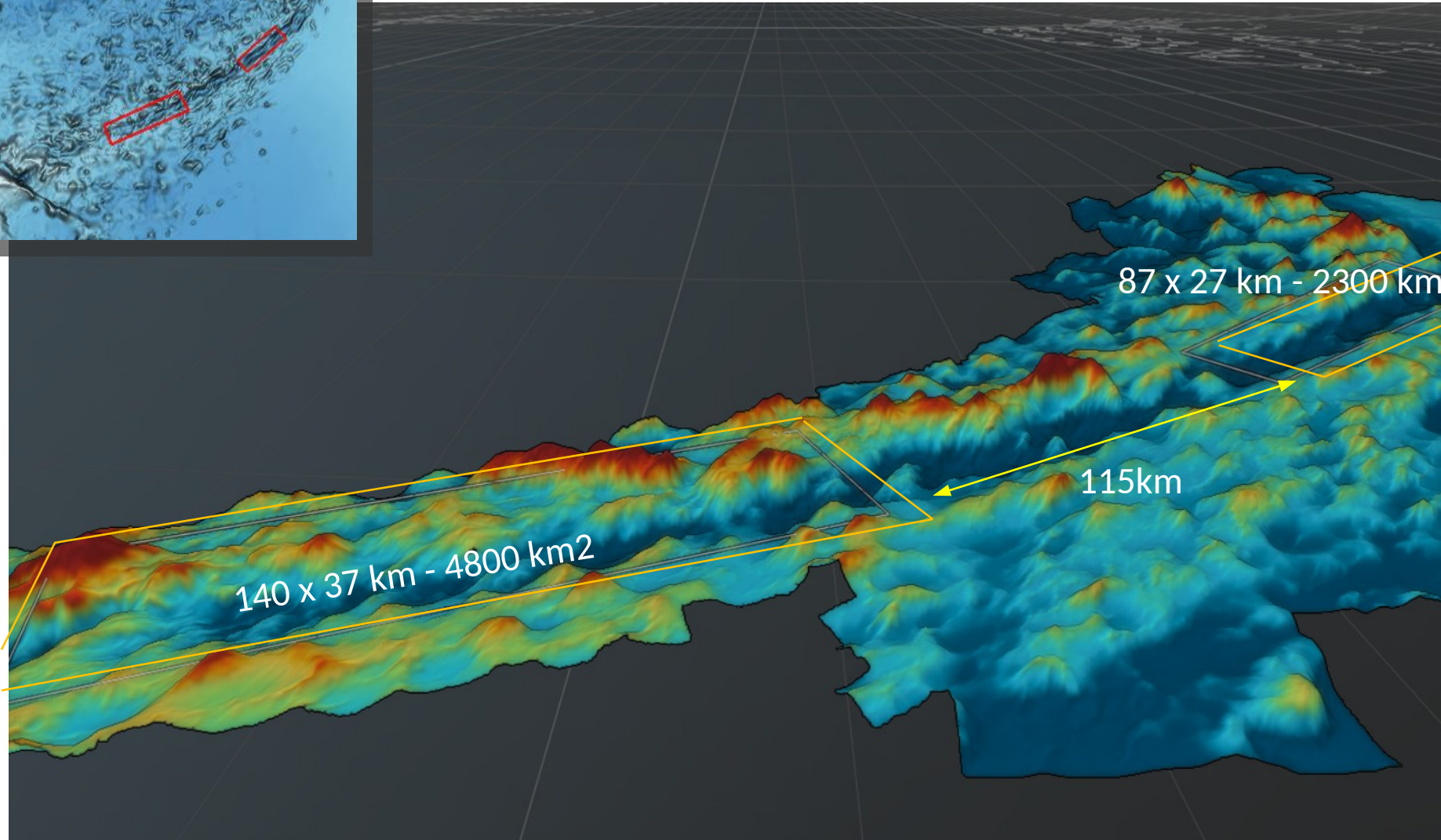
750 km linjer med 360 meters bredde
270 km² dekket
ca 6 km avstand mellom linjer
9% av det totale området
... men flere steder med dyp >3000 m

INNSAMLET DATA:

- Dybdata/topografi
- Sidesøkende sonar
- Hi-SAS data
- Spontanpotensial (*)
- Bunnpenetrerende ekkolodd
- Magnetometri
- Vannkjemi
- Video/bilder (*)
- Geokjemiske analyser (*)
- Fysiske prøver (*)

2019 tokt (Ocean Infinity)

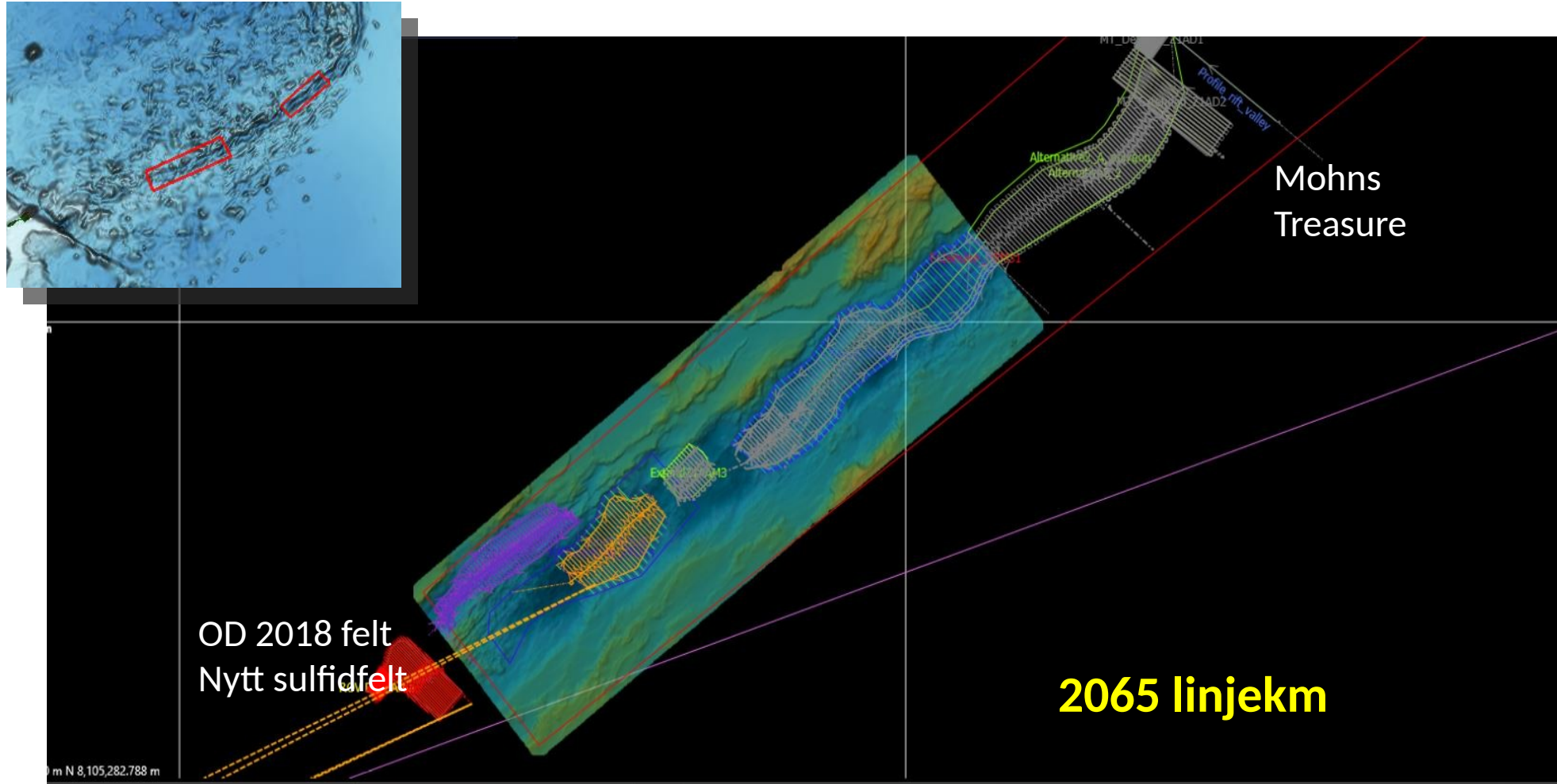

INNSAMLET DATA:

- Dybdata/topografi
- Sidesøkende sonar
- Spontanpotensial (*)
- Bunnpen. ekkolodd
- Magnetometri
- Vannkjemi
- Video/bilder (*)
- Geokjemiske analyser (*)
- Fysiske prøver (*)

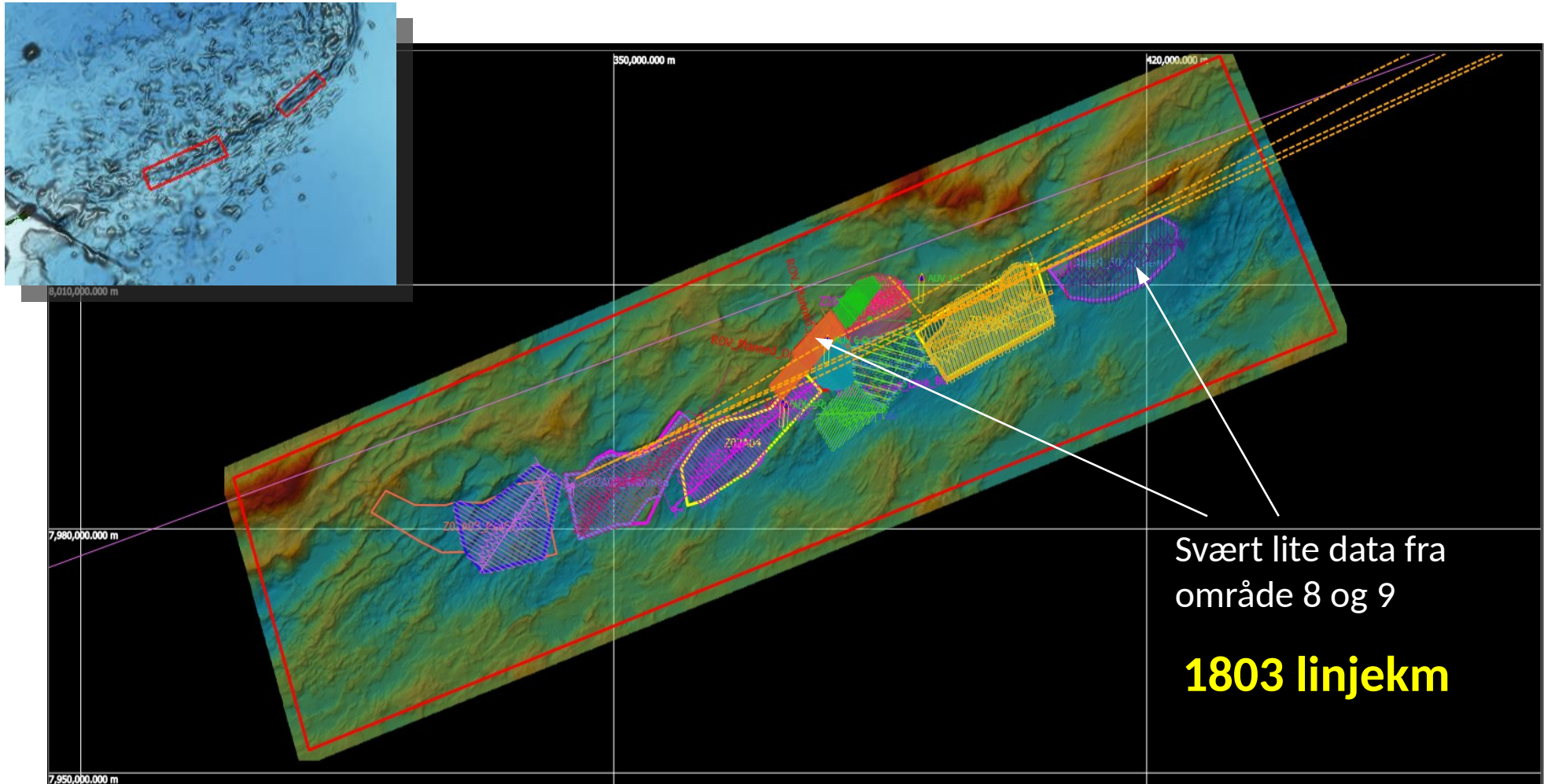
2 ROV og 3 AUV

Nordlige felt

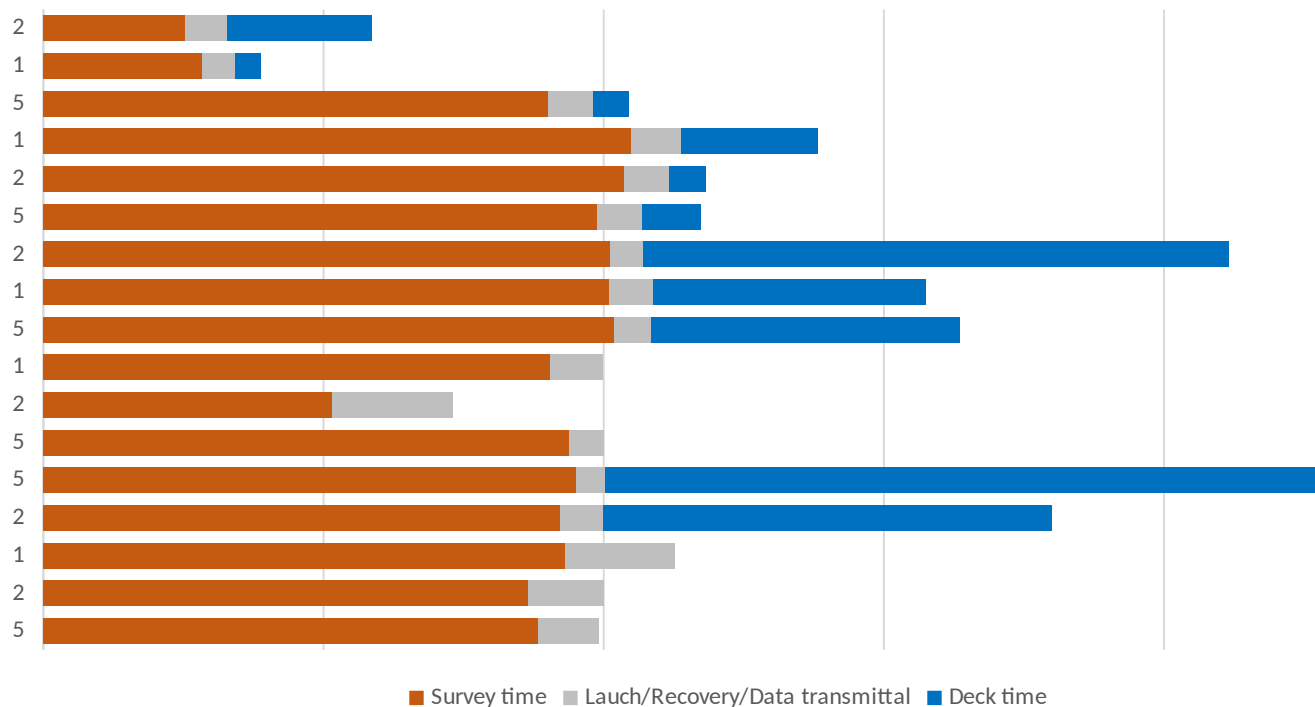
Nordfeltet var planlagt med 87 x 27 km, dvs. 2300 km².
Faktisk lengde ble 141 km – forlenget 40 km mot nordøst.

Sørlige felt

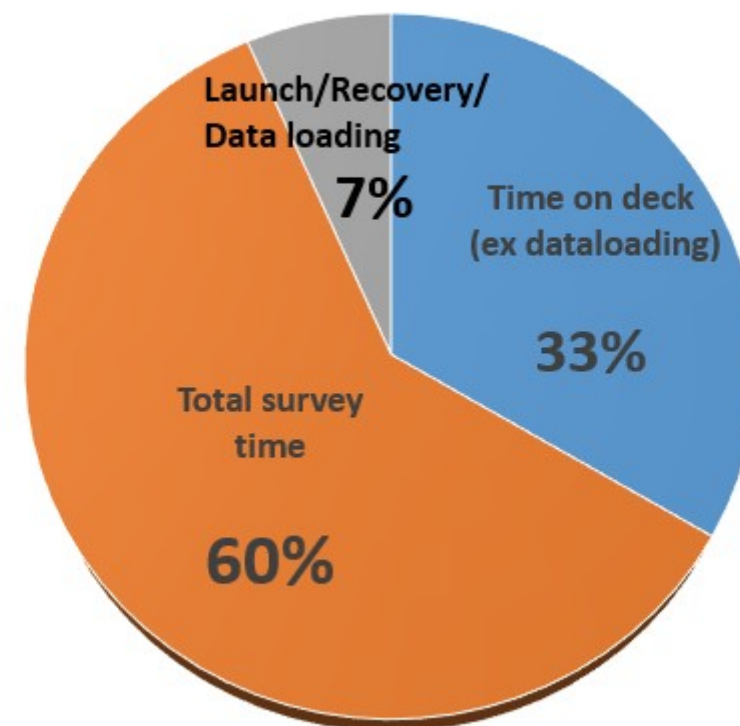

Sørfeltet var planlagt med 140 x 37 km, dvs. 4800 km²

Bruk av flere AUV samtidig (2019 tokt)

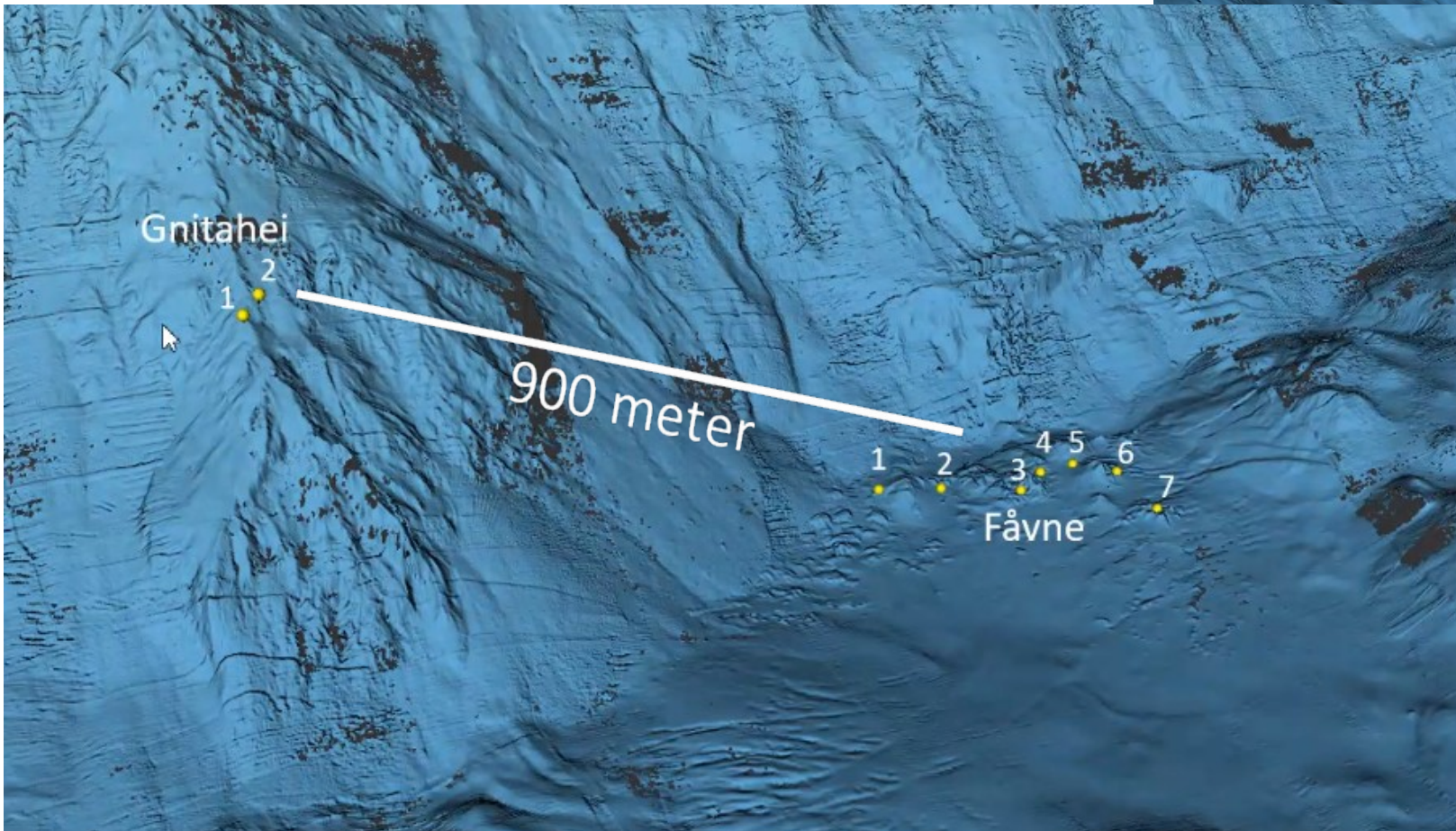
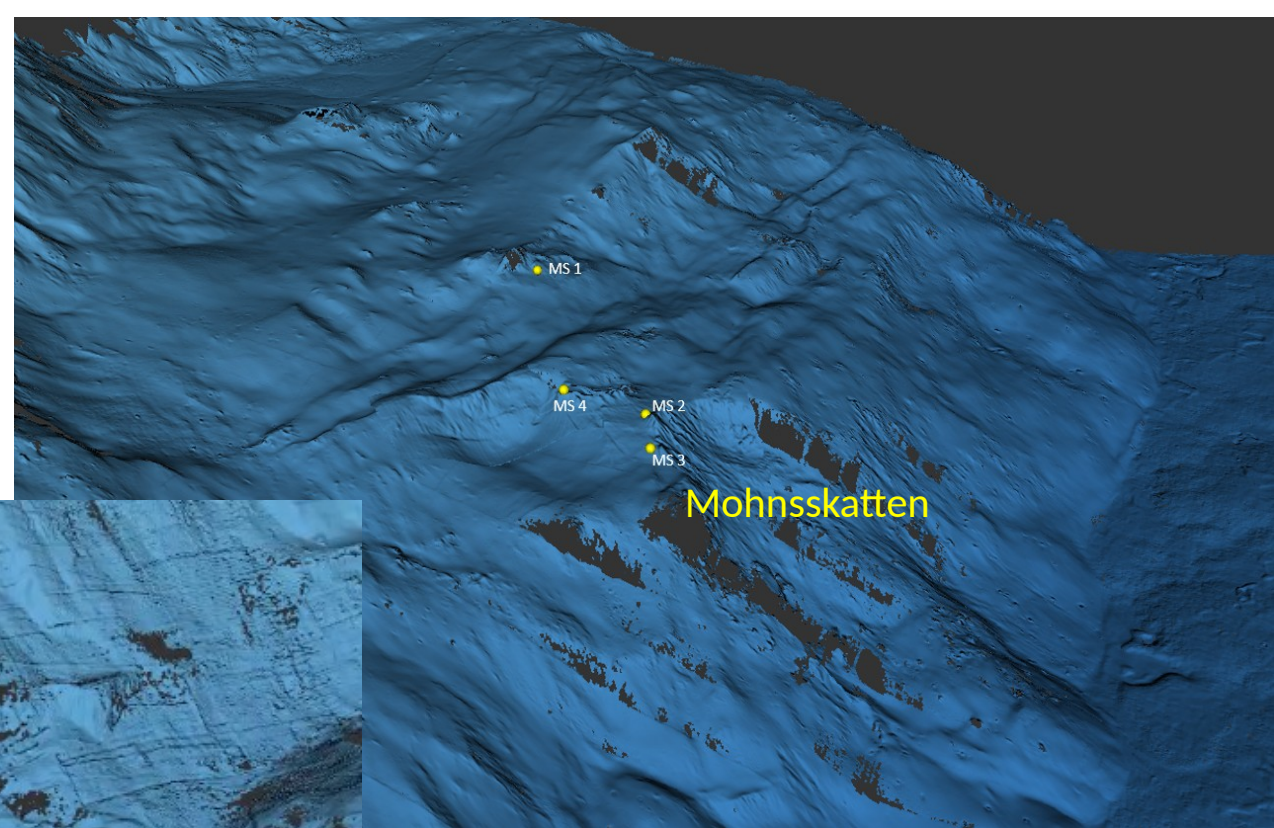

AUV survey time use

Ingen nedetid pga værforhold, og 17 dager på feltet.

Kjernetaking og ROV-prøver (2020)

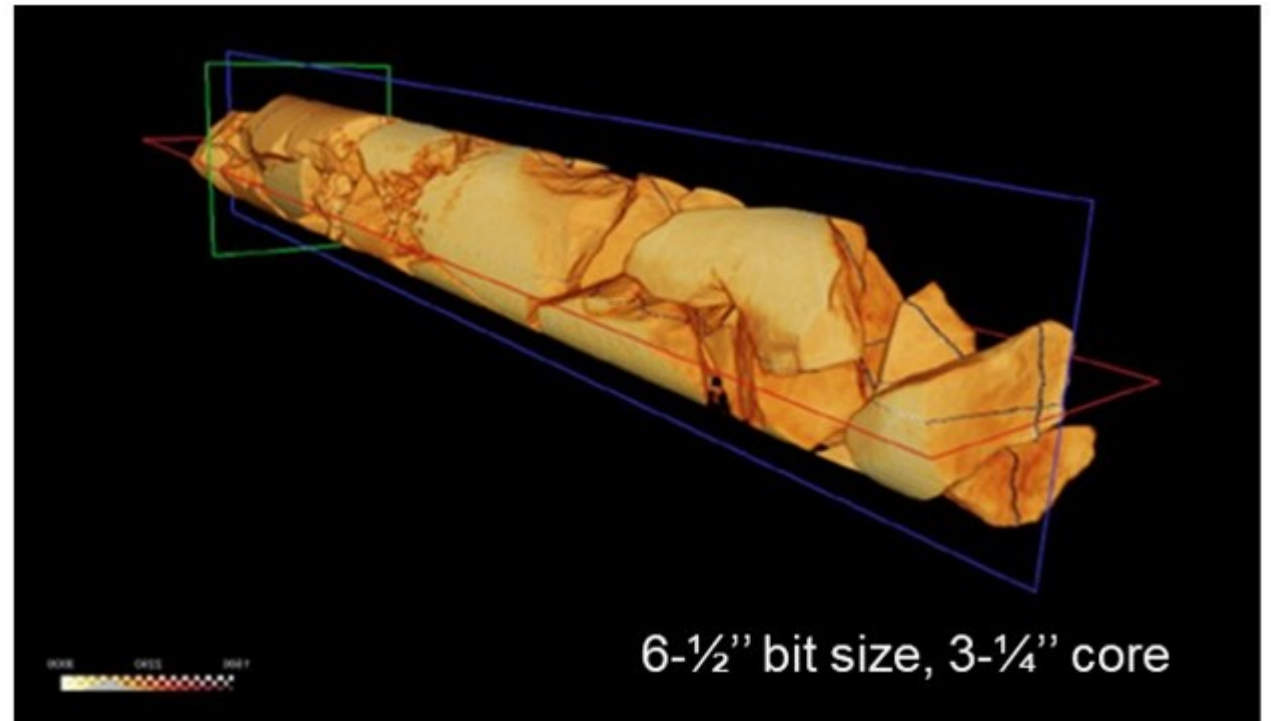

INNSAMLEDE PRØVER:
10 m kjerner med CT
600 kg prøver med ROV

Kveilerørs-kjerner (coiled tubing) 2020

Oljedirektoratet leide i 2020 «Island Valiant» (TIOS).
Dypeste CT operasjon på 3080 m vanddyp.
Problem med litologi, frakturering og hiv på båten.
10 meter kerne tatt opp (20% kjernefangst totalt)
Fikk kjernet indre del av suldidavsetninger.
I tillegg ble mange prøver tatt med ROV:

- Ca 600 kilo prøver
- Basalter og eruptiver
- Sulfidmateriale
- Video

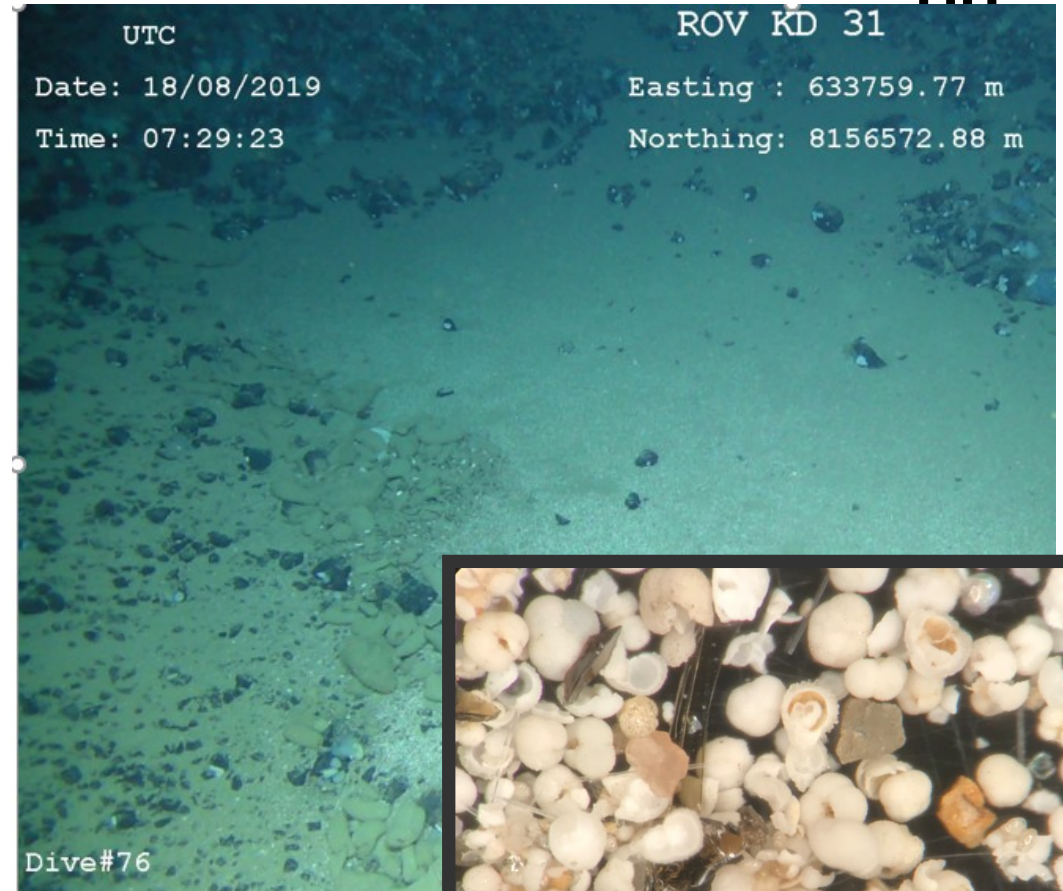
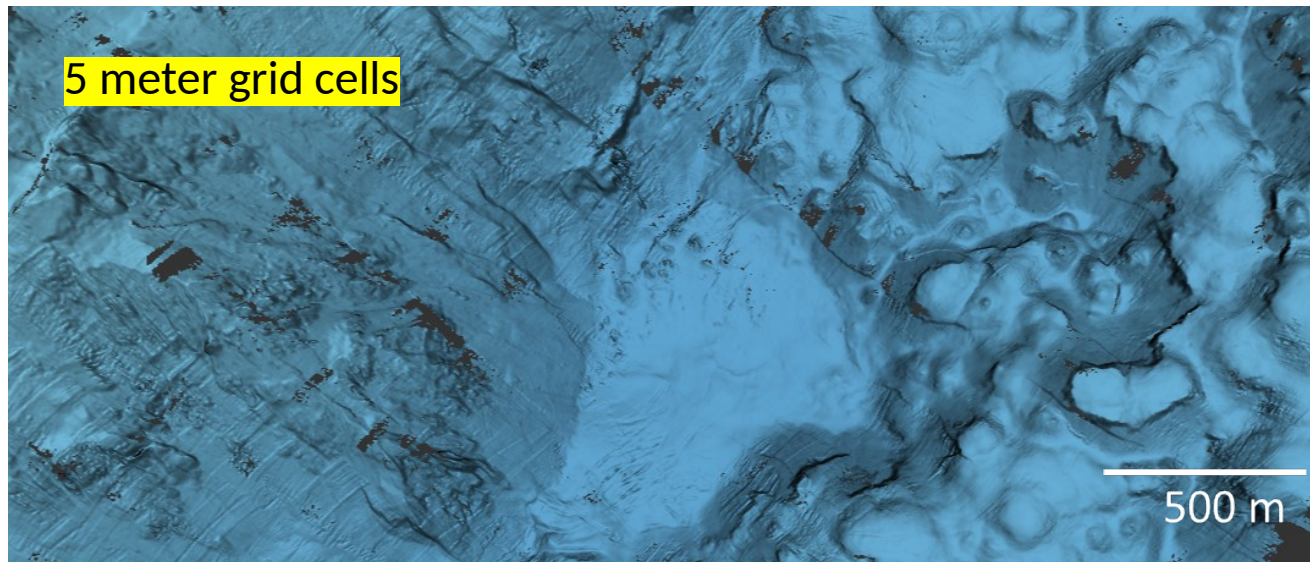
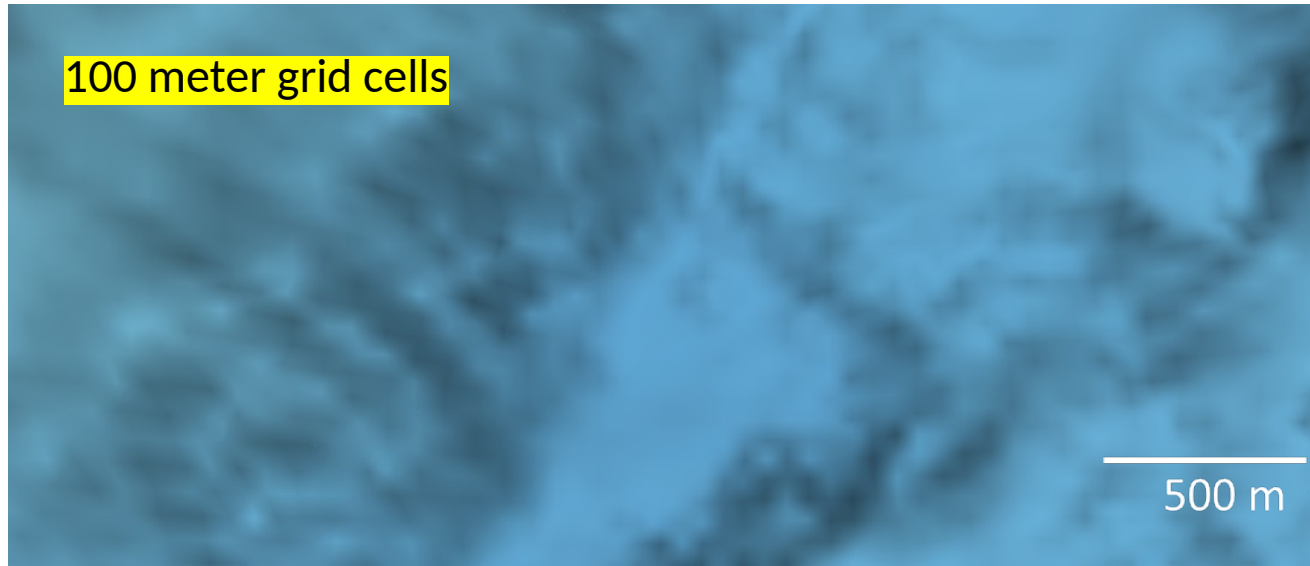

Kjerner fra boring på Mohnsskatten og Fåvne

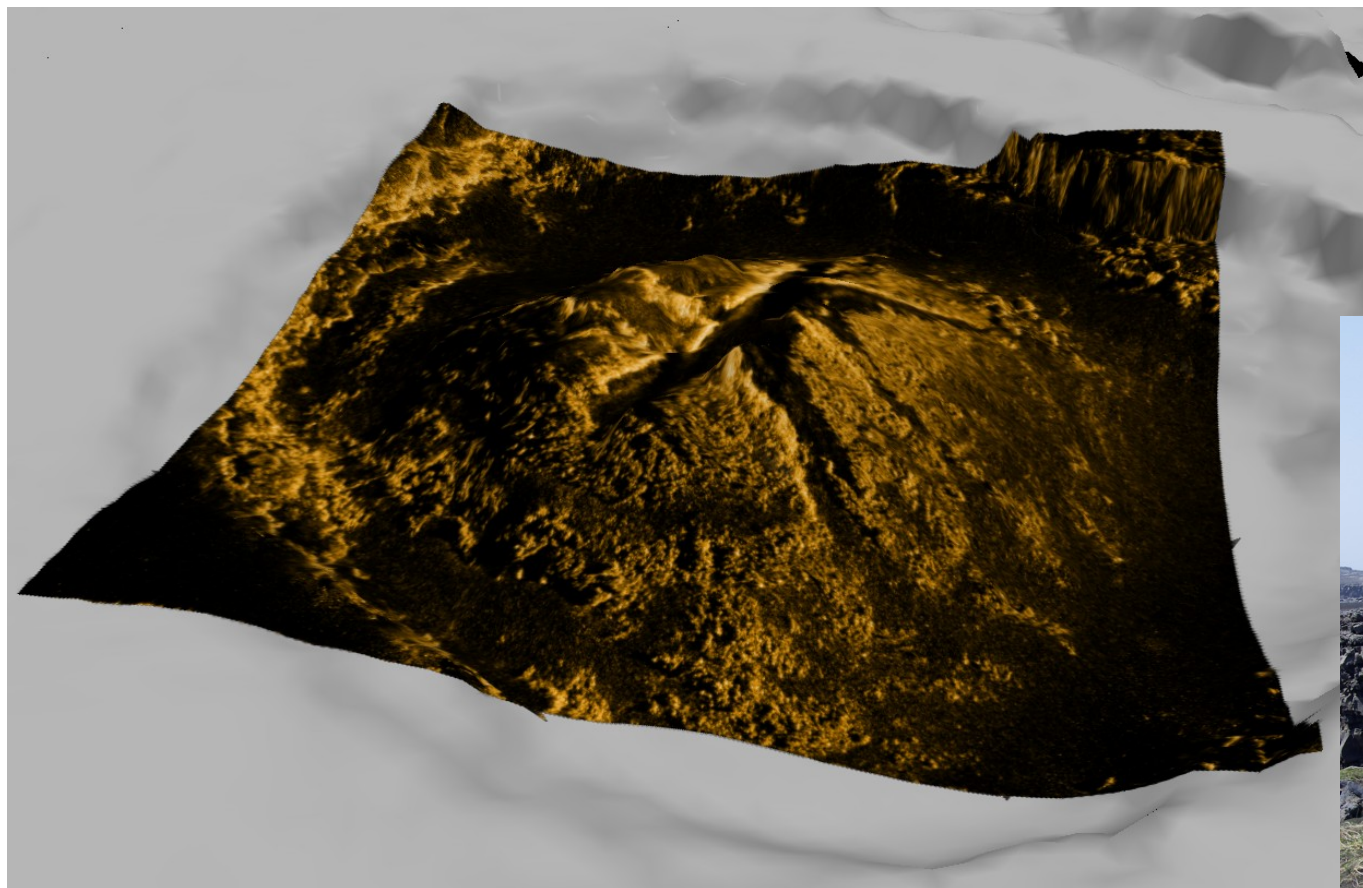

Dybdedata - betydelig bedring med AUV (2019)

HiSAS sonardata av havbunnen

SPONTANPOTENSIAL (SP)

- Registrering av spenningen som dannes mellom bergartene og havvannet.
- Måles i millivolt.
- Kan registreres noen titalls meter over havbunnen.
- Liten lateral effekt, dvs bør «treffe» med AUV.
- Problem å få målt i skråninger (pga AUV kjøring).
- Metoden er velkjent fra logging av brønner.

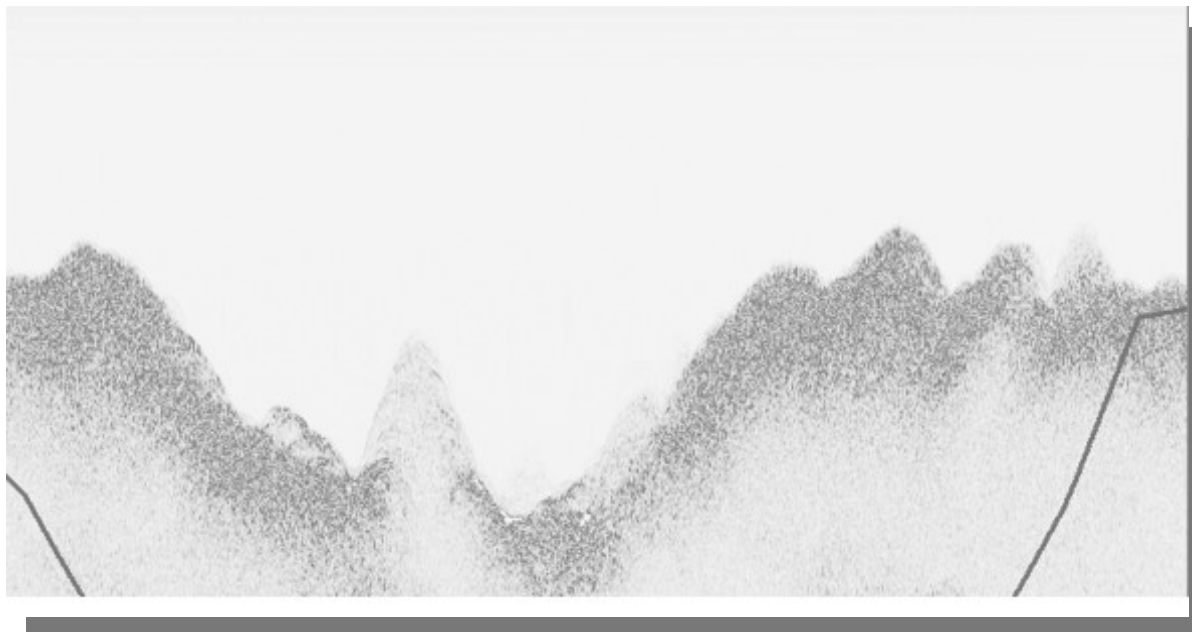
ANDRE SENSORER PÅ AUV:

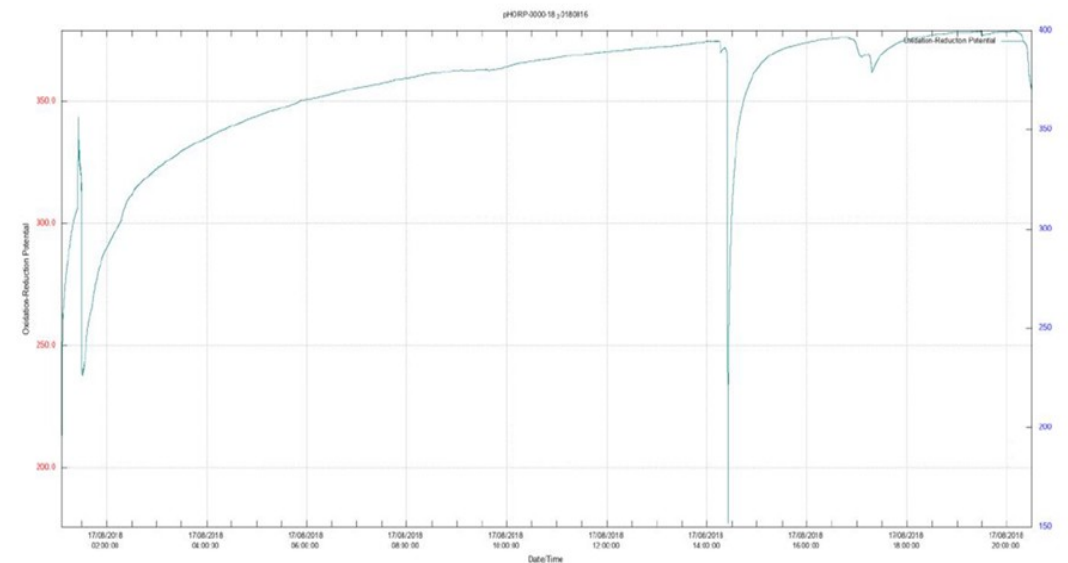
Bunnpenetrerende ekkolodd (SBP)

Magnetiske data

Vannkjemi - pH, turbiditet, CH₄, temperatur, red-oks

SBP over Fåvne-forekomsten

Red-oks over Fåvne-forekomsten

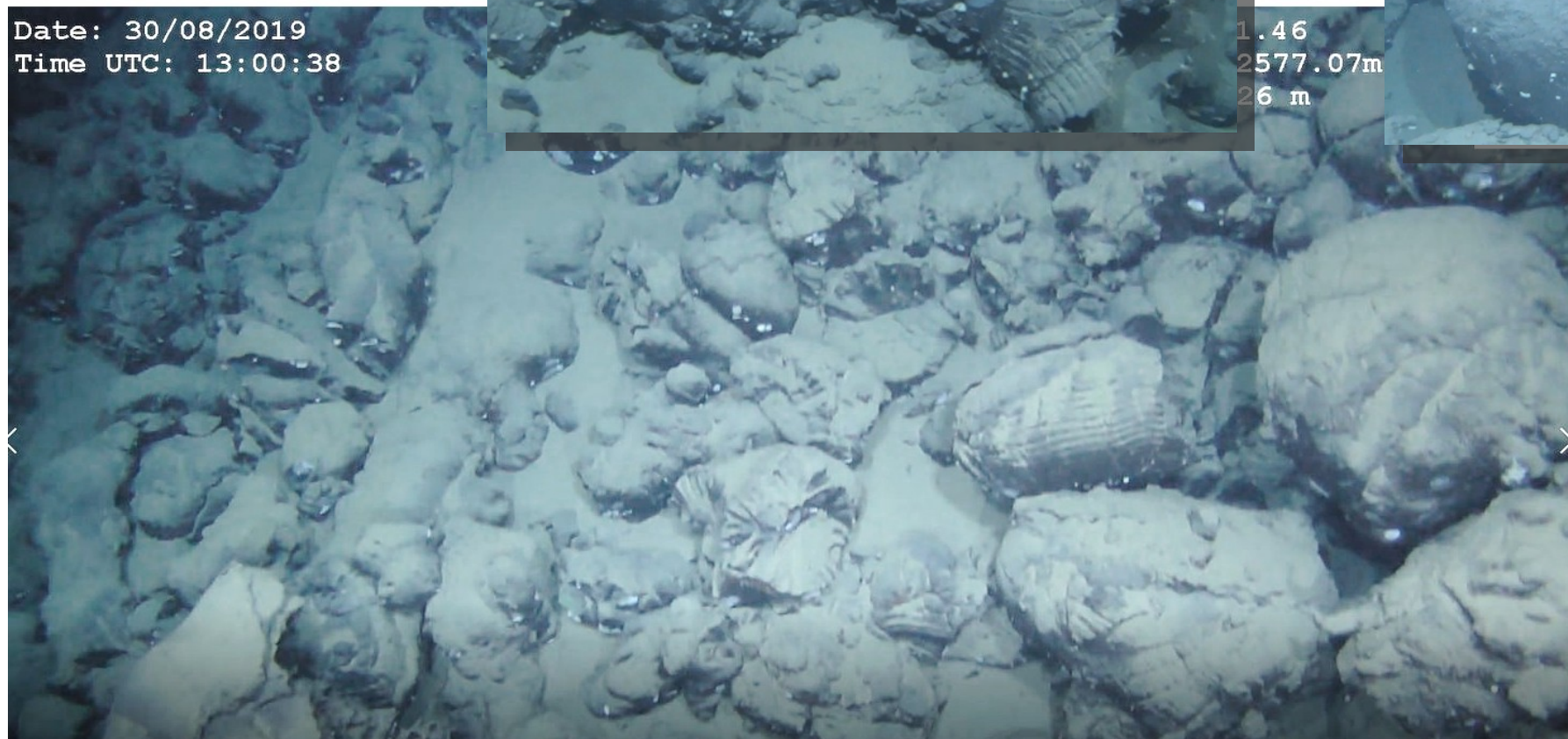
PUTELAVA

Date: 30/08/2019
Time UTC: 13:00:38

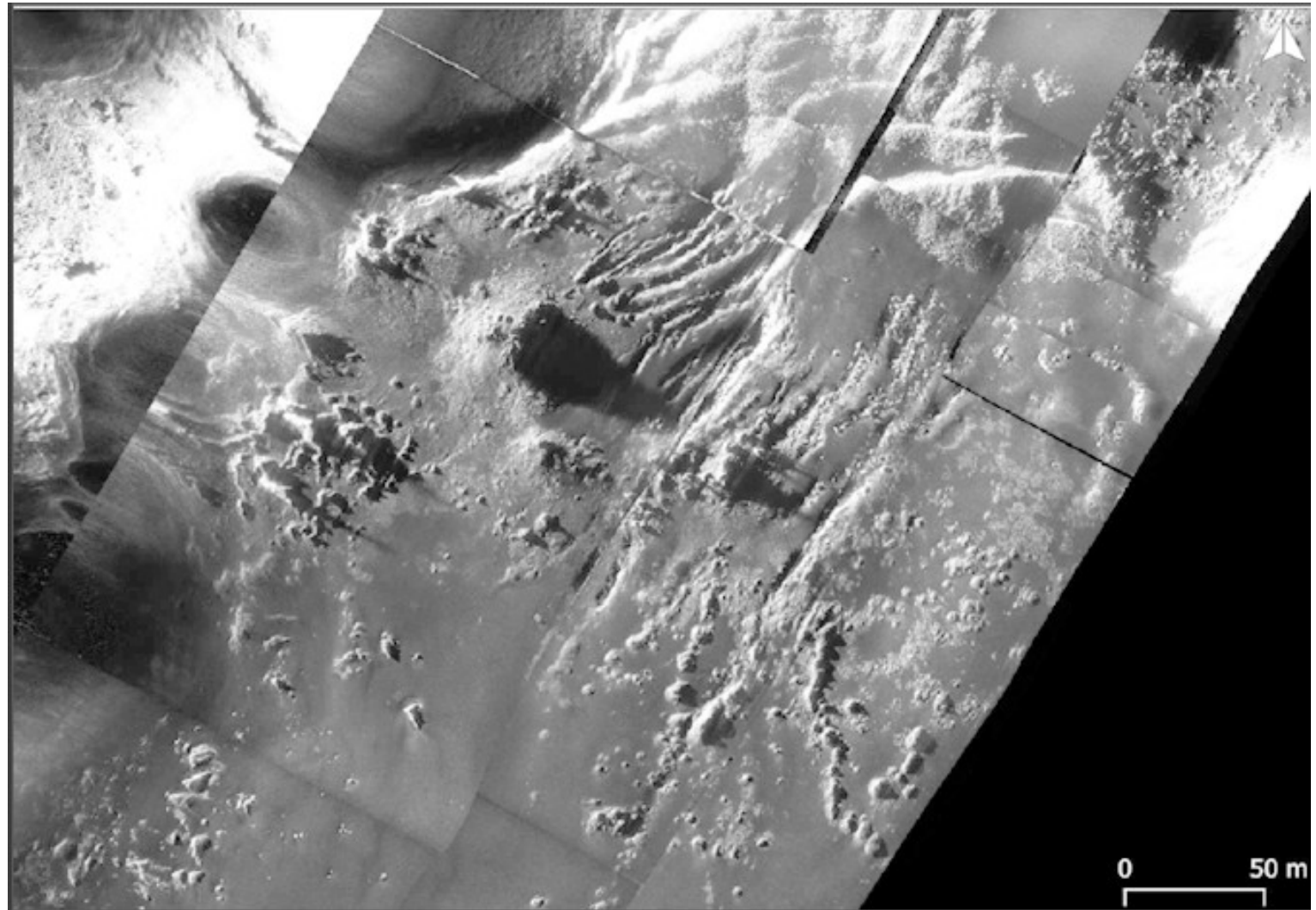

1.46
2577.07m
26 m

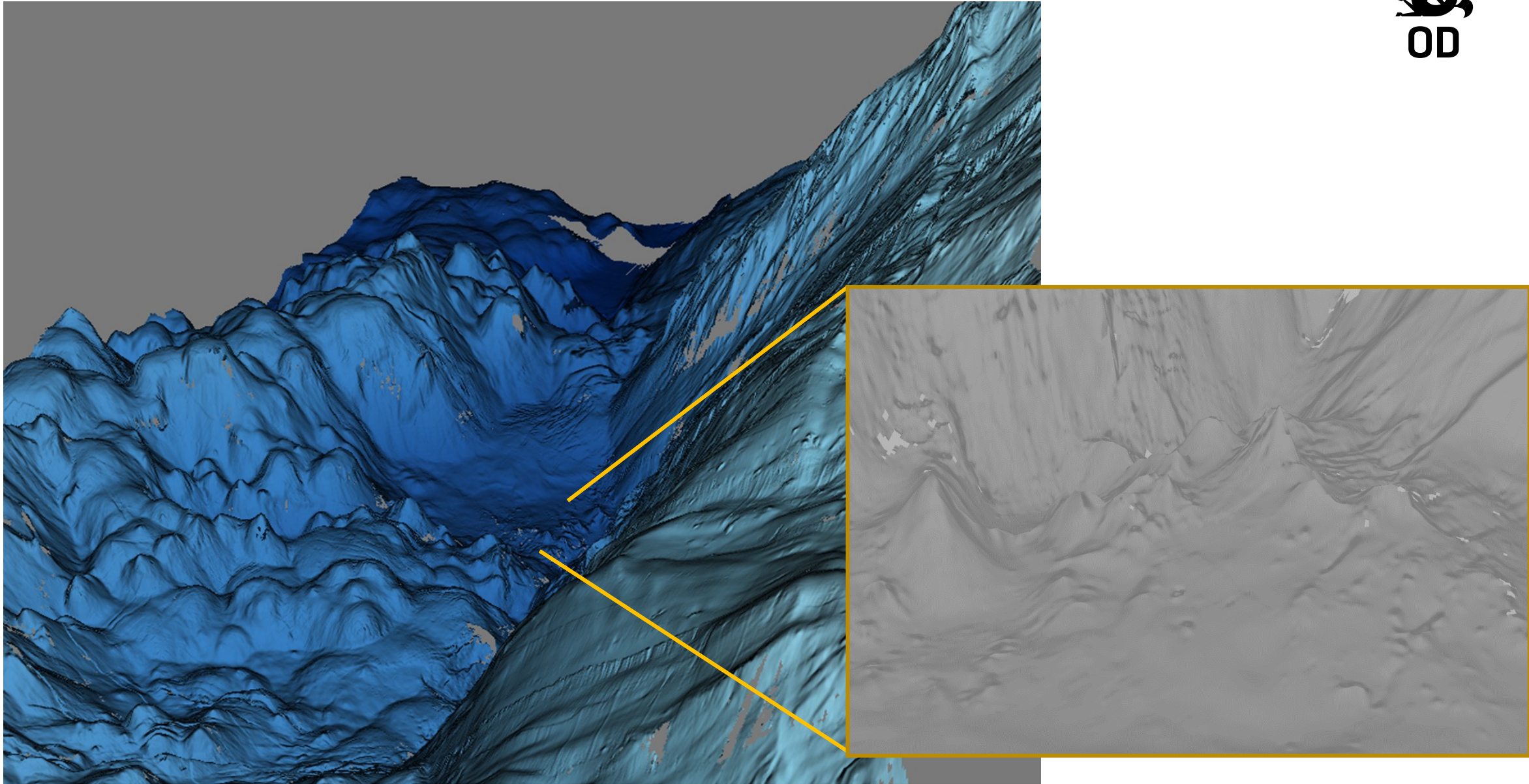
HD23 DIVE# 887

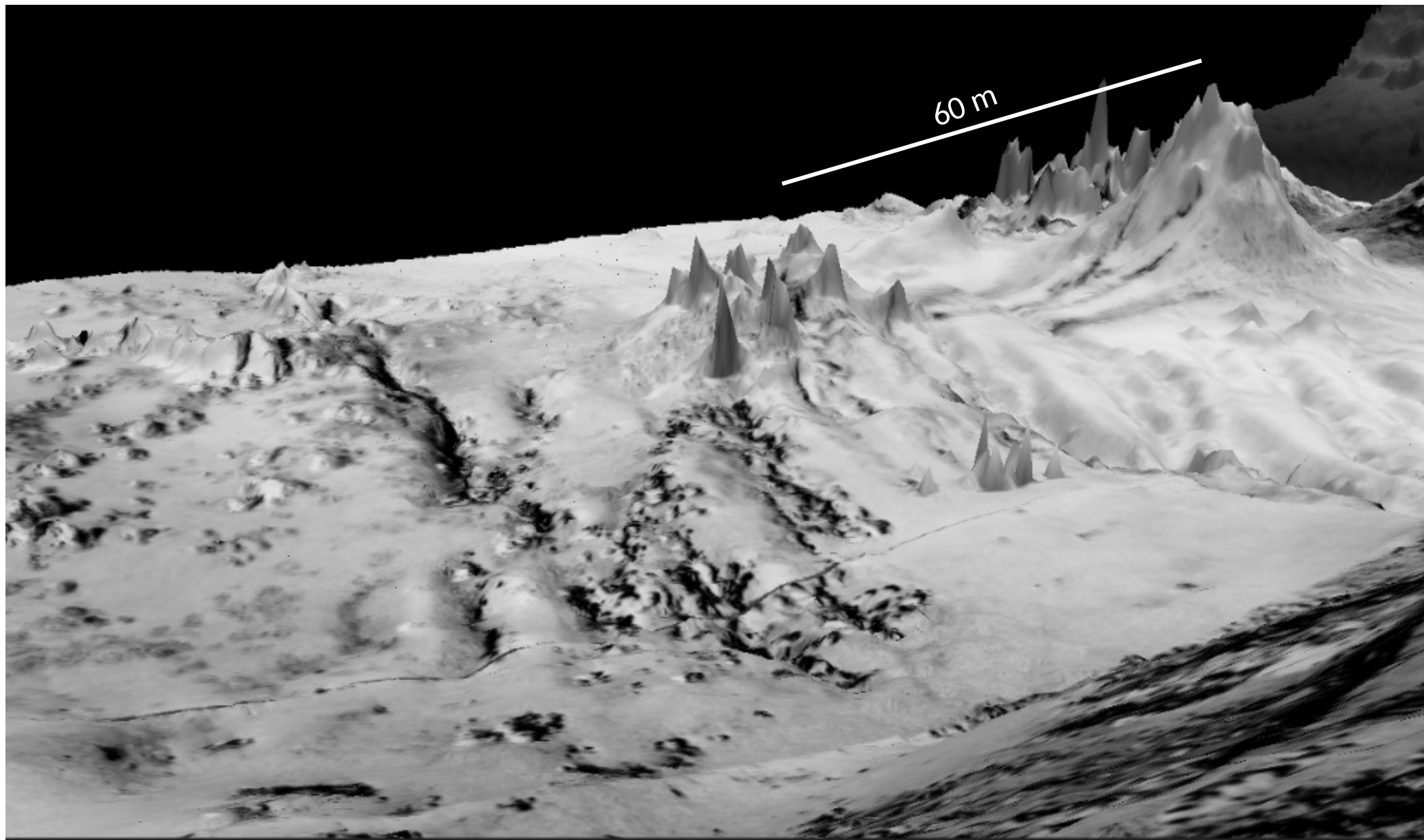
PUTELAVA eller SULFIDFELT?

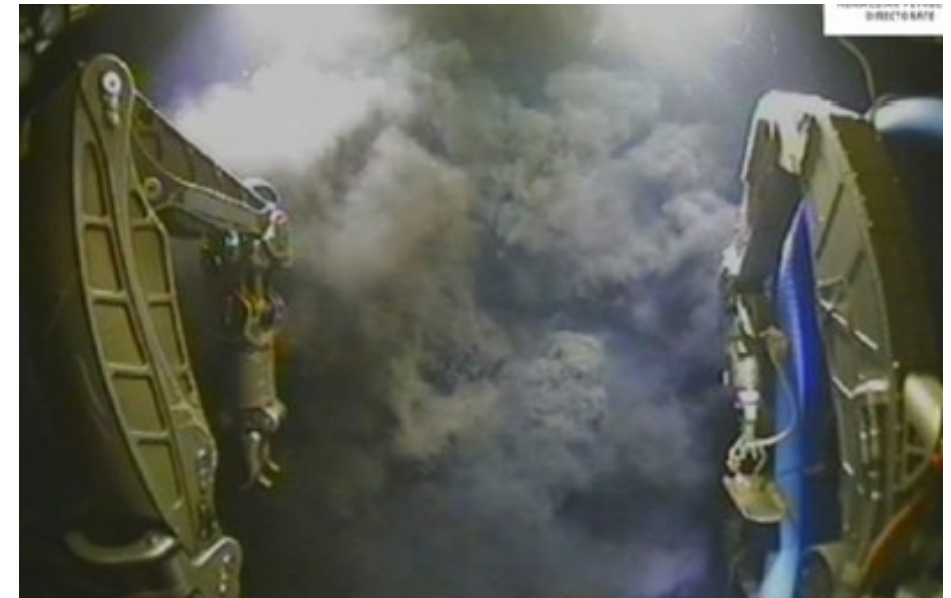
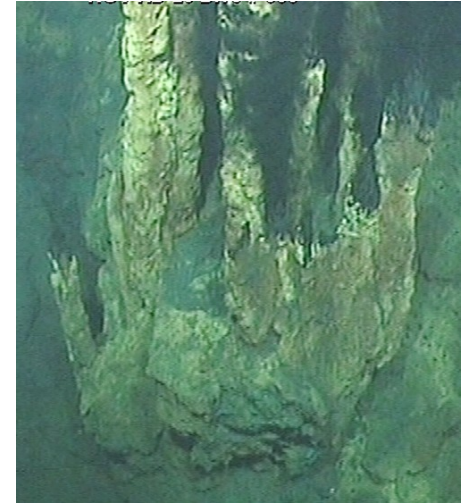
Fåvneområdet

FÅVNE - sonarbilde av sulfidområdet

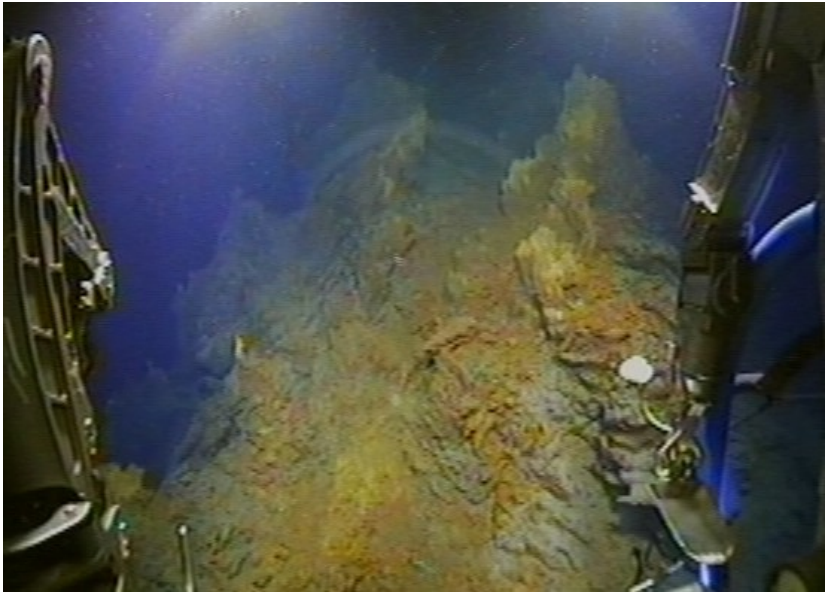

Fåvne - aktivt system

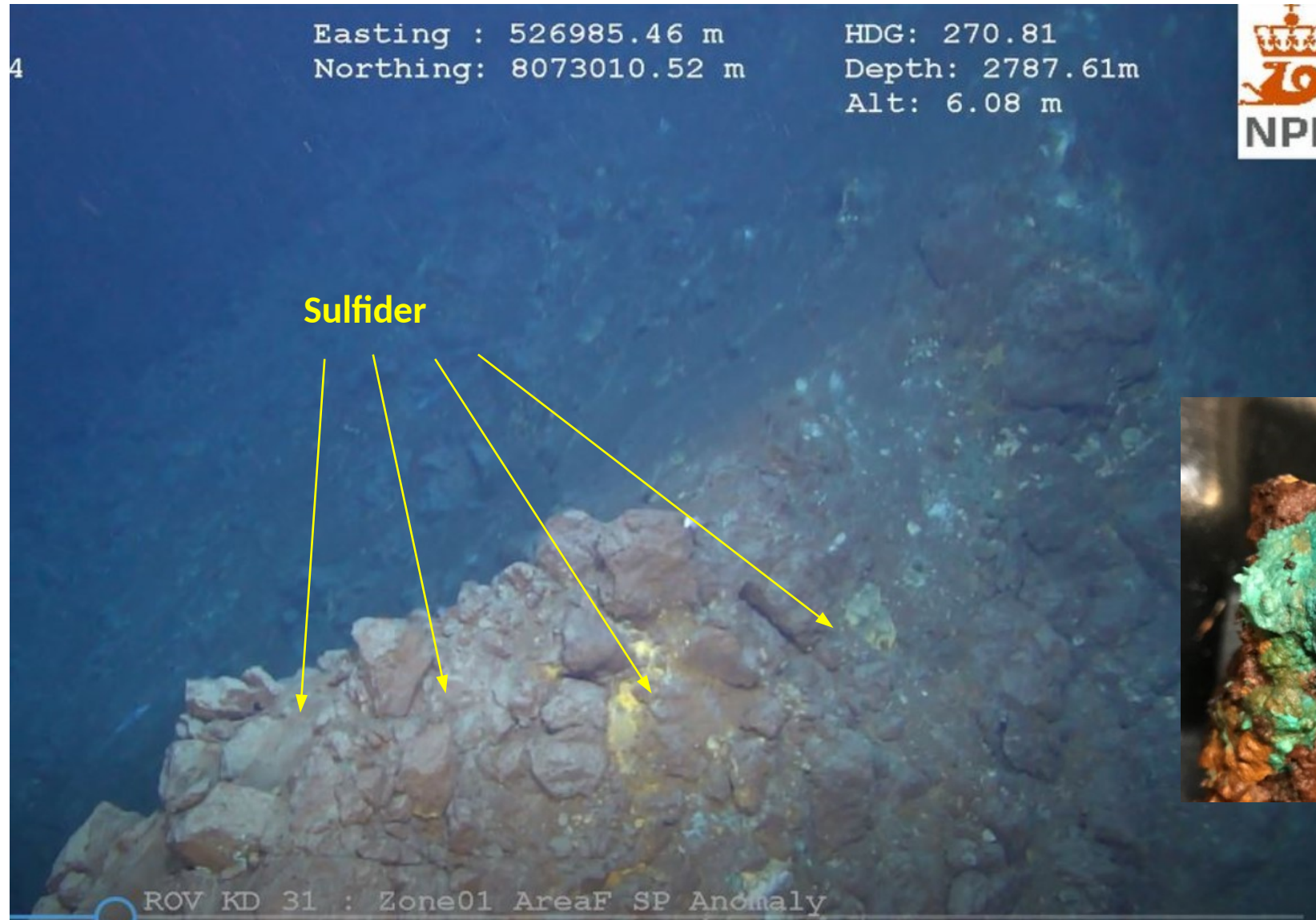

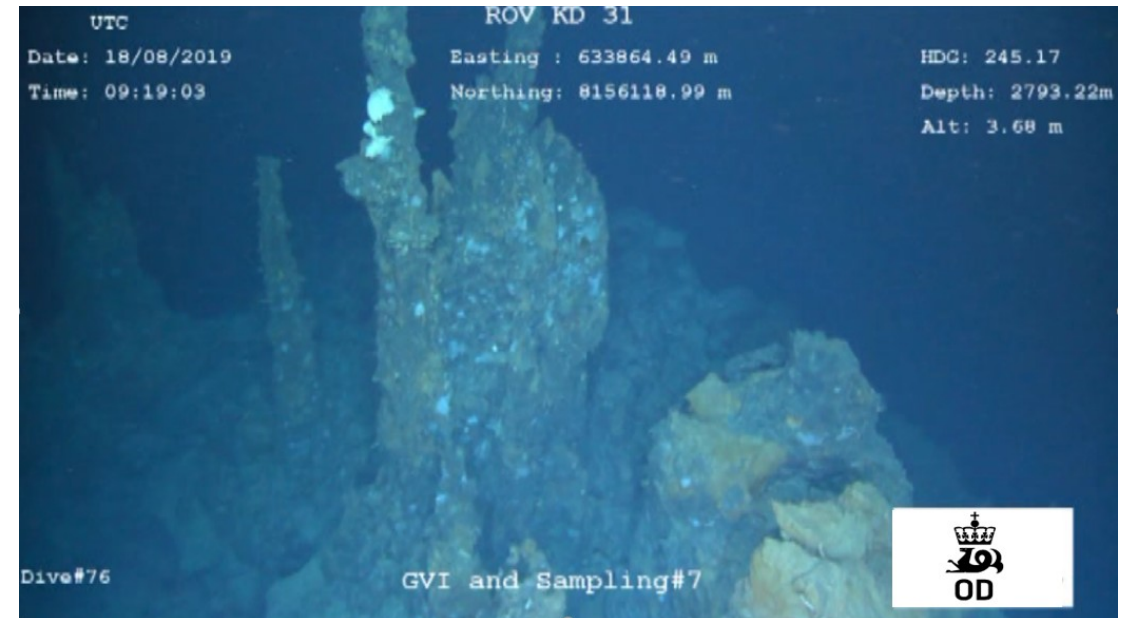
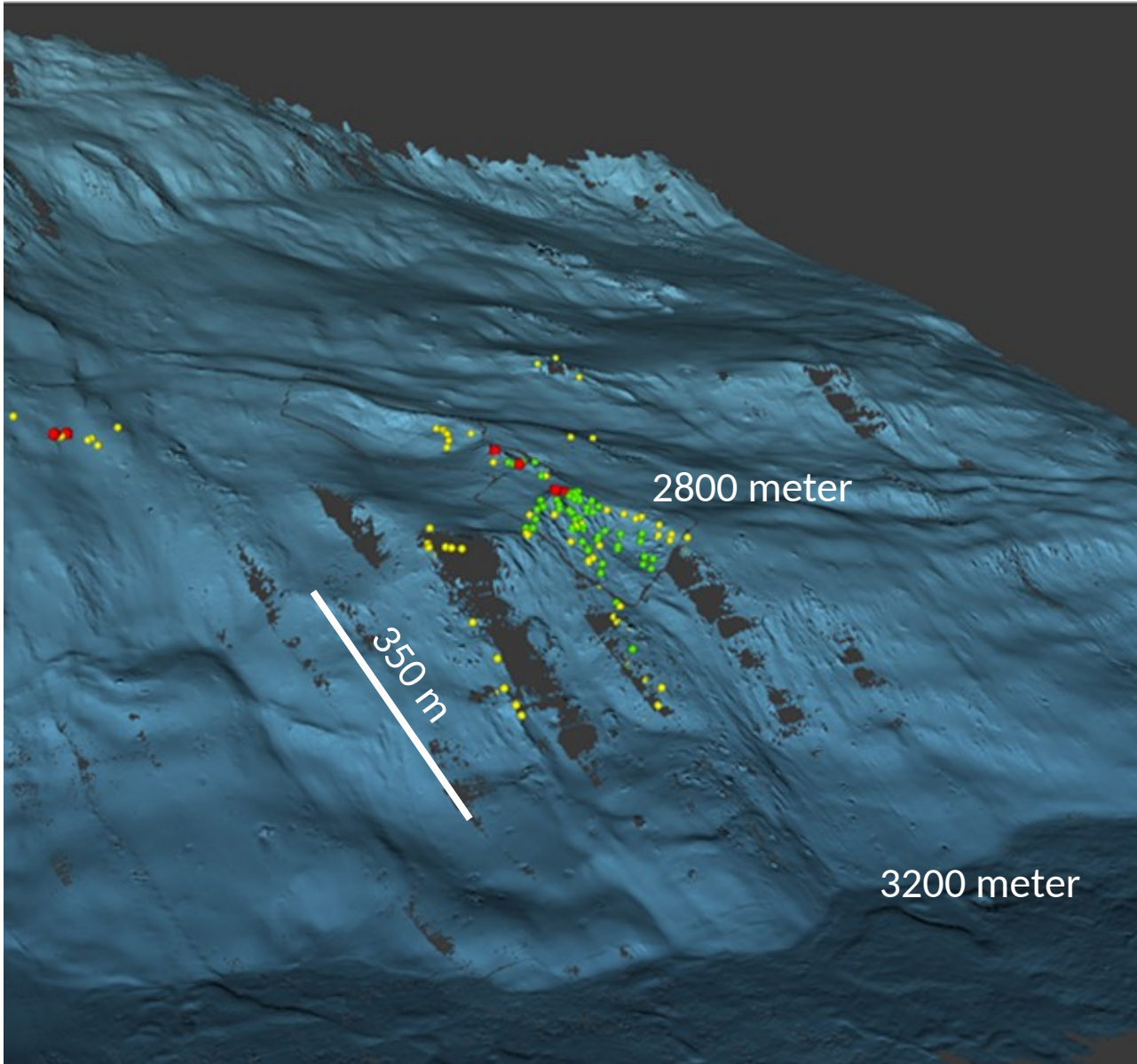
Fåvne - inaktive sulfidområder

Gnitahei

Mohnsskatten

Fysiske prøver på Oljedirektoratet

- ü Betydelige mengder sulfidmateriale fra flere lokasjoner
- ü Basalt og andre ikke-sulfidprøver
- ü Skorpemateriale
- ü Kjernemateriale
- ü Noen korte sedimentkjerner
- ü

Tilgjengeliggjøres via Frigivningskomiteen i OD

